

מעשה במלך אחד

שהיתה שפחה אחת בביתו, שהיתה משמשת את המלכה

[ומסתמא מבשלת אינה רשאה לפנס אל המלך

אך היתה איזה שפחה משרתת קטנה במעלה]

והגיע זמן לדתה של המלכה

וגם. השפחה הנ"ל הגיע זמן לדתה באותו העת

והלכה המילדת והחליפה הולדות

למען תראה מה יצמח מזה ואיך יפל דבר

והחליפה הולדות

והניחה בן המלך אצל השפחה וכן השפחה אצל המלכה

ואחר כך התחילו אלו הבנים להתגדל

ובן המלך [הינו זה שנתגדל אצל המלך, כי היו סוברים, שהוא בן המלך]

היו מגדלים אותו ממעלה למעלה, עד שהיה הולך וגדול והיה בריה גדולה

וגם אותו בן השפחה [הינו בן המלך באמת, אך נתגדל אצל השפחה כנ"ל]

נתגדל בביתו

ושניהם היו לומדים יחד בחדר [בכיתה] אחד

וזה הבן מלך האמתי, שנקרא בן השפחה

היה טבעו נמשך לנמוס המלכות

אך שהיה נתגדל בבית העבד

ולהפך: בן השפחה, שנקרא בן המלך

היה טבעו נמשך לנמוס אחר שלא כנמוס המלך

אך שהיה נתגדל בבית המלך והיה מכרח להתנהג בנמוס המלכות

שהיו מגדלים אותו בנמוס זה

והמילדת הנ"ל, מחמת שנשים דעתן קלות

הלכה וגלתה הסוד לאחד, איך שהחליפה הבנים, כנ"ל

וחברא חברא אית לה [לכל חבר יש עוד חבר]

עד שנתגלה הסוד מאחד לחברו, כדרך העולם

עד שהיו העולם מרננים בזה, איך שנחלף הבן מלך

אבל אין רשאים לדבר. מזה שלא יתגלה למלך

כי בודאי אין רשאים שידע המלך מזה

כי מה יעשה המלך בזה

כי אין תקנה לזה

כי אי אפשר להאמין

אולי הוא שקר, ואיך אפשר לחזר ולהחליף?

ועל כן בודאי אסור להם לגלות זאת למלך

רק העם היו מרננים ביניהם על זה

ויהי היום, והלך אחד וגלה הסוד באזני הבן מלך, איך שאומרים עליו, שנחלף
כנ"ל

אך אי אפשר לך לחקר על זה, כי אין זה כבודך ואי אפשר לך לחקר זאת כלל
אך הודעתני לך זאת

כי אולי יהיה קשר פנגד המלוכה
ויוכל הקשר להתחזק על ידי זה

כי יאמרו, שהם לוקחים לעצמם הבן מלך למלך

הינו אותו שאומרים עליו שהוא הבן מלך האמת כנ"ל

על בן אתה צריך לחשב מחשבות על הבן הנ"ל להעבירו

[כל זה הוא דברי אותו האיש, שגלה הסוד לבן השפחה, הנקרא בן המלך]

והלך זה הבן מלך [הינו זה שנקרא בן מלך

והכלל

בכל מקום, שנזכר כאן בן המלך סתם, הפונה על הנחלף, הינו שהוא באמת בן

השפחה, רק שנקרא בן המלך, כי נתגדל אצל המלך כנ"ל

וכן בן השפחה, במקום שנזכר בן השפחה

רק במקום שנזכר בן המלך האמת או בן השפחה האמת, אז הפונה על האמת

לאמתו]

והתחיל לגרם רעות לאבי הבן הנ"ל [אשר באמת הוא אביו כנ"ל]

ושם עינו להיות רובה בו רעות תמיד

והיה תמיד גורם לו רעות רעה אחר רעה

כדי שיכרח לעקר עם בנו

וכל זמן שהיה המלך חי עדיו, לא היה לו ממשלה כל כך

אף על פי כן היה גורם לו רעות

ואחר כך נזקו המלך ומת

ולקח הוא את המלוכה [הינו הבן השפחה שנחלף ונקרא עתה בן מלך כנ"ל]

ואז עשה רעות יותר לאבי הבן הנ"ל, רעה אחר רעה

והיה עושה בדרך ערמה

באפן שלא יבינו העולם, שהוא עושה לו רעות

כי אין זה נאה בפני ההמון

רק היה מעלים הדבר, וגרם לו רעות תמיד

והבין אבי הבן הנ"ל, שהוא עושה לו רעות בשביל הענין הנ"ל

וענה ואמר לבנו [הינו בן המלך באמת, אך על ידי החלופי נדמה, שהוא בנו]

וספר לו כל הענין

ואמר לו, שיש לו רחמנות גדול עליו

כי ממה נפשך

אם אתה בני, בודאי יש לי רחמנות. עליך

ואם אתה בן המלך באמת, בודאי הרחמנות גדול ביותר עליך

כי הוא רוצה להעביר אותך לגמרי, חס ושלום

על כן אתה מִכָּרַח לַעֲקֹר מִכָּאן
וְהוֹרַע בְּעֵינָיו הַדְּבָר מֵאֵד
אֲךְ הַמֶּלֶךְ הַגִּ'ל [דְּהִינּוּ זֶה שְׁנַעֲשֶׂה מֶלֶךְ תַּחַת אָבִיו, כִּי נִדְמָה שֶׁהוּא הֵבִי מֶלֶךְ
מִחַמַּת הַחֲלוּף]
הִיָּה רוֹכֵה לוֹ בְּכָל פַּעַם חֲצִי רַעַתוֹ, זֶה אַחַר זֶה
וְנִתְיָשֵׁב הֵבִי הַגִּ'ל לַעֲקֹר מִשָּׁם
וְנָתַן לוֹ אָבִיו מָמוֹן הַרְבֵּה וְהֵלֵךְ לוֹ
וְחָרָה לוֹ הַדְּבָר מֵאֵד לְבִן הַגִּ'ל [אֲשֶׁר הוּא בְּאֵמֶת בֶּן הַמֶּלֶךְ]
עַל אֲשֶׁר נִתְגַּרַשׁ מִמְּדִינָתוֹ בְּחַנָּם
כִּי הִסְתַּכַּל בְּעַצְמוֹ: לָמָּה וְעַל מָה מְגִיעַ לִי זֹאת לְהִתְגַּרַשׁ?
אִם אֲנִי בֶן הַמֶּלֶךְ, בּוֹדָאִי אֵינּוּ מְגִיעַ לִי זֹאת
וְאִם אֵינִי בֶן הַמֶּלֶךְ, גַּם כֵּן אֵינּוּ מְגִיעַ לִי זֹאת לְהִיּוֹת בּוֹרַח בְּחַנָּם
כִּי מָה חֲטָאִי?
וְהִרַע לוֹ מֵאֵד
וּמִחַמַּת זֶה לָקַח אֶת עַצְמוֹ אֶל הַשְּׁתִיָּה, וְהֵלֵךְ לְבֵית הַזּוֹנוֹת
וְרָצָה לְבַלּוֹת בָּזָה אֶת יָמָיו לְהַשְׁתַּכֵּר וְלִילֵךְ בְּשִׁרְיוֹת לְבוֹ
מִחַמַּת שְׁנִיתְגַּרַשׁ בְּחַנָּם
וְהַמֶּלֶךְ הַגִּ'ל תִּפֹּס אֶת הַמְּלוּכָה בְּחִזְקָה
וּכְשֶׁהִיָּה שׁוֹמֵעַ, שִׁישׁ אֵיזָה אֲנָשִׁים, שְׁמֵרָנָנִים וּמְדַבְּרִים מִהַחֲלוּף הַגִּ'ל
הִיָּה מְעַנִּישָׁם וְנוֹקֵם בָּם מֵאֵד, וּמֶלֶךְ בְּתִקְוָה וְעַז
וְיֵהִי הַיּוֹם, וְנִסַּע הַמֶּלֶךְ עִם שָׂרְיוֹ. לְתַפֵּס חַיּוֹת
וּבָאוּ לְמִקְוֹם נְאֻה, וְנָהַר מִיָּם לְפָנָי הַמִּקְוֹם הַהוּא
וְעָמְדוּ שָׁם לְנוּחַ וּלְטַיִל
וְהִנִּיחַ עַצְמוֹ הַמֶּלֶךְ לְשֹׁכֵב
וּבָא עַל דַּעַתוֹ הַמַּעֲשֶׂה הַגִּ'ל לְשַׁעֲשֶׂה, שְׁגַרַשׁ אֶת הֵבִי הַגִּ'ל לְבְּחַנָּם
כִּי מָמָה נִפְשָׁךְ.
אִם הוּא בֶן הַמֶּלֶךְ לֹא דֵי שְׁנִיתְחַלְפִי? מֵדוּעַ יְהִיָּה נִתְגַּרַשׁ מִכָּאן?
וְאִם אֵינּוּ בֶן הַמֶּלֶךְ גַּם כֵּן אֵין מְגִיעַ לוֹ לְגַרְשׁוֹ, כִּי מָה חֲטָא?
וְהִיָּה הַמֶּלֶךְ חוֹשֵׁב בָּזָה וּמִתְחַרֵּט עַל הַחֲטָא וְהַעוֹלָה הַגְּדוּלָה הַזֹּאת שֶׁעָשָׂה
וְלֹא יָדַע לְתַת עֲצָה לְנַפְשׁוֹ מָה לַעֲשׂוֹת בָּזָה
וְאִי אֲפָשֶׁר לְדַבֵּר מִדְּבָר כָּזָה עִם שׁוֹם אָדָם לְהַתִּיעֵץ עִמּוֹ
וְנִתְעַצֵּב בְּדַאָּגָה מֵאֵד
וְאָמַר לְהַשְׂרִים לְשׁוֹב
כִּי מֵאַחַר שֶׁנִּפְלָה עָלָיו דַּאָּגָה, אֵין צְרִיכִין עוֹד לְטַיִל
וְחִזְרוּ לְבֵיתָם
וּכְשֶׁחָזַר הַמֶּלֶךְ לְבֵיתוֹ, בּוֹדָאִי הָיוּ לוֹ כַּמָּה עַנְיָנִים וְעַסְקִים
וְנִתְעַסַּק בְּעַסְקָיו וְעָבַר מִדַּעַתוֹ עַנְיָן הַגִּ'ל
וְהֵבִי הַגִּ'ל, שְׁנִיתְגַּרַשׁ [אֲשֶׁר הוּא בֶן הַמֶּלֶךְ בְּאֵמֶת] וְעָשָׂה מָה שֶׁעָשָׂה וּבְזָבַז מְעוֹתָיו

פעם אחד יצא לבדו לטייל והניח לשכב
ובא לו על דעתו מה שיעבר עליו
וחשב מה זאת עשה אלהים לי.
אם אני הבן מלך בודאי אינו ראוי לי זאת
ואם איני בן המלך גם בן אינו מגיע לי זאת
להיות בורח ומגרש
ונתישב בדעתו: אדרבא, אם בן
שהשם יתברך יכול לעשות כזאת
להחליף את בן המלך ושיעבר עליו כנ"ל
אם בן היתכן מה שעשיתי? וכי כך היה ראוי לי להתנהג כמו שעשיתי?
והתחיל להצטער ולהתחרט מאד על המעשים רעים שעשה
ואחר כך חזר למקומו וחזר אל השכרות
אך מחמת שכבר התחיל להתחרט
היה מבלבל אותו המחשבות של חרטה ותשובה בכל פעם
פעם אחת הניח עצמו לשכב וחלם לו
אין שבמקום פלוני יש יריד ביום פלוני
שילך לשם
ומה שיזדמן לו בראשונה איזה עבדות להשתפר יעשה אותו העבדות
אף אם אינו לפי כבודו
והקיץ
והחלום הזה נכנס לו מאד במחשבתו
כי לפעמים עובר הדבר תכף מן המחשבה
אך דבר החלום הזה נכנס הרבה במחשבתו
אך אף על פי כן היה קשה בעיניו לעשות זאת
והלך יותר אל השתיה
וחלם לו יותר החלום הנ"ל כמה פעמים, ובלבל אותו מאד
פעם אחת היו אומרים לו בחלום
אם אתה רוצה לחוס על עצמך תעשה כנ"ל!
והכרח לקיים את החלום
והלך ונתן מותר המעות שהיה לו עדיו על האכסניא
גם המלבושים חשובים שהיה לו הניח גם בן על האכסניא
והוא לקח לעצמו מלבוש פשוט. של סוחרים, כגון מלבוש עליון
ונסע על היריד ובא לשם
והשפים והלך על היריד
ופגע בו סוחר אחד
ואמר לו: רצונך להשתפר באיזה עבדות?
השיב לו: הן
אמר לו: אני צריך להוליך בהמות, תשפיר עצמך אצלי?

וְהוּא לֹא הָיָה לוֹ פְּנָאֵי לִישָׁב אֶת עֲצָמוֹ בְּזָה, מַחֲמַת הַחֲלוּם הַנִּ"ל
וְעָנָה וְאָמַר תִּכְּרֵי, הוּא!
וְהַסּוֹחֵר שָׁכְרוּ תִכְרֵי
וְתִכְרֵי הַתְּחִיל לְשִׁמֵשׁ עִמּוֹ וּלְצוּוֹת עָלָיו, כְּדָרְךְ הָאָדוֹן עַל מְשָׁרְתָיו
וְהוּא הַתְּחִיל לְהִסְתַּכֵּל בְּעֲצָמוֹ: מָה עָשָׂה?!
כִּי בּוֹדָאֵי אֵין רְאוּי לוֹ עֲבָדוֹת כְּזֶה, כִּי הוּא אִישׁ רַךְ
וְעִתָּה יִצְטָרֵךְ לְהוֹלִיךְ בְּהֵמוֹת
וַיִּכְרַח לִילָךְ רִגְלֵי אֶצֶל הַבְּהֵמוֹת
אֲךְ אֵי אֶפְשָׁר לְהִתְחַרֵּט
וְהַסּוֹחֵר מְצוּהָ עָלָיו כְּדָרְךְ הָאָדוֹן
וְשָׂאֵל אֶת הַסּוֹחֵר: אֵיךְ אֵלֶיךָ לְבִדֵי עִם הַבְּהֵמוֹת?
הַשִּׁיב לוֹ: יֵשׁ עוֹד רוּעִים מוֹלִיכֵי בְּהֵמוֹת שְׁלִי, וְתִלָּךְ עִמָּם
וְנָתַן לוֹ לִידּוֹ אֵיזָה בְּהֵמוֹת שְׁיֹלִיכִים
וְהוֹלִיכִים חוּץ לְעִיר
וְשֵׁם נִתְקַבְּצוּ יַחַד שְׁאֵר הַרוּעִים הַמּוֹלִיכִים הַבְּהֵמוֹת
וְהִלְכוּ יַחַד
וְהוֹלִיךְ אֶת הַבְּהֵמוֹת
וְהַסּוֹחֵר הָיָה רוֹכֵב עַל סוּס
וְהִלָּךְ אֶצְלָם
וְהַסּוֹחֵר הָיָה רוֹכֵב בְּאֶכְזָרִיּוֹת
וַיִּכְנָגְדוּ הָיָה בְּאֶכְזָרִיּוֹת, יוֹתֵר מֵאֵד
וְהוּא הָיָה מִתְפַּחַד מְאֹד מְאֹד מִן הַסּוֹחֵר
מַחֲמַת שְׂרָאָהוּ בְּאֶכְזָרִיּוֹת גְּדוֹל כְּנָגְדוֹ
וְהָיָה מִתְיָרָא פֶּן יִכֶּה אוֹתוֹ הַכָּאָה אַחַת בְּמַקְלוֹ וַיָּמוֹת תִּכְרֵי
[הֵינּוּ כִּי מֵרֵב דְּקוֹתוֹ. כִּי הָיָה אִישׁ רַךְ מְאֹד עַל כֵּן נִדְמָה לוֹ כֹּל זֶה]
וְהָיָה הוֹלֵךְ עִם הַבְּהֵמוֹת
וְהַסּוֹחֵר אֶצְלָם
וּבָאוּ לְאֵיזָה מְקוֹם
וְלָקְחוּ הַשֶּׁק שֶׁמֵּנַח בּוֹ הַלֶּחֶם שֶׁל הַרוּעִים
וְנָתַן לָהֶם [הַסּוֹחֵר] לֶאֱכֹל
וְנָתַנוּ לוֹ גַּם כֵּן מִלֶּחֶם זֶה, וְאָכַל
אַחַר כֵּן הָיוּ הוֹלִיכִים אֶצֶל יַעַר עֵב מְאֹד
[הֵינּוּ שֶׁהָאֵילָנוֹת הֵם רְצוּפִים וְתִכּוּפִים מְאֹד זֶה אֶצֶל זֶה]
וְהִלְכוּ וְתָעוּ שְׁתֵּי בְּהֵמוֹת
מִהַבְּהֵמוֹת שֶׁל זֶה הֵבִן שֶׁנַּעֲשָׂה רוּעָה אֶצֶל הַסּוֹחֵר כִּנ"ל
וְצָעַק עָלָיו הַסּוֹחֵר
וְהִלָּךְ אַחֲרֵיהֶם לְתַפְסֵם
וְהֵם בְּרַחוּ יוֹתֵר

וְרַדְף אַחֲרֵיהֶם
וּמַחֲמַת שְׁהִיעַר הָיָה רְצוּף וְעַב
תִּכְרֶף כְּשֶׁנִּכְנַס לְתוֹךְ הַיַּעַר לֹא רָאוּ זֶה אֶת זֶה
וְנִתְעַלְמָם מֵעֵינֵי הַחֲבָרִים שְׁלוֹ מִיָּד
וְהוּא הָיָה הוֹלֵךְ וְרוֹדֵף אַחֲרֵי הַבְּהֵמוֹת
וְהֵם בּוֹרְחִים
וְרַדְף אַחֲרֵיהֶם הִרְבֵּה
עַד שֶׁבָּא לְתוֹךְ עֲבֵי הַיַּעַר
וְנִתְיָשֵׁב: בֵּין כֶּךָ וּבֵין כֶּךָ אֲמוֹת
כִּי אִם אֲשׁוּב בְּלִי הַבְּהֵמוֹת, אֲמוֹת עַל יְדֵי הַסּוֹחֵר
כִּי הָיָה נִדְמָה לוֹ, מַחֲמַת פֶּחַד שֶׁהָיָה לוֹ מִן הַסּוֹחֵר
שְׂמִימִית אוֹתוֹ כְּשֶׁיָּשׁוּב בְּלִי הַבְּהֵמוֹת
וְאִם אֶהְיֶה כָּאֵן גַּם כֵּן אֲמוֹת עַל יְדֵי חֵיוֹת שֶׁפִּיעַר
וְלָמָּה לִי לָשׁוּב אֶל הַסּוֹחֵר?
כִּי אֵיךְ אוֹכַל לָבוֹא אֵלָיו בְּלִי הַבְּהֵמוֹת
כִּי הָיָה לוֹ פֶּחַד גָּדוֹל מִמֶּנּוּ
וְהֵלֶךְ וְרַדְף יוֹתֵר אַחֲרֵי הַבְּהֵמוֹת
וְהֵם בּוֹרְחִים
בְּתוֹךְ כֶּךָ נַעֲשֶׂה. לַיְלָה
וְדַבֵּר כְּזֶה עֲדִין לֹא עָבַר עָלָיו
שֶׁיִּצְטָרֵךְ לָלוֹן יַחֲדֵי בְּלִילָה בְּתוֹךְ עֲבֵי הַיַּעַר כְּזֶה
וְשָׁמַע קוֹל נְהִמַת הַחֵיוֹת שֶׁהוֹמִים כְּדַרְכָּם
וְנִתְיָשֵׁב בְּדַעְתּוֹ
וְעָלָה עַל אֵיזָה אֵילָן וְלֹן שָׁם
וְשָׁמַע קוֹל הַחֵיוֹת שֶׁשׁוֹאֲגִים כְּדַרְכָּם
בְּבִקְרֵי הַסֶּתֶף, וְרָאָה וְהִנֵּה הַבְּהֵמוֹת עוֹמְדִים סְמוּכִים אֶצְלוֹ!
וַיֵּרֶד מִן הָאֵילָן וְהֵלֶךְ לְתַפְסָם, וּבִרְחוּ לְהֵלֶן
וְהֵלֶךְ אַחֲרֵיהֶם יוֹתֵר, וּבִרְחוּ יוֹתֵר
וְהָיוּ הַבְּהֵמוֹת מוֹצְאִים שָׁם אֵיזָה עֲשָׂבִים וְעֹמְדוֹ לְרַעוֹת וְלֶאֱכֹל
וְהָיָה הוֹלֵךְ לְתַפְסָם, וּבִרְחוּ
וְכֵן הָיָה הוֹלֵךְ אַחֲרֵיהֶם וְהֵם בּוֹרְחִים
הוֹלֵךְ אַחֲרֵיהֶם וְהֵם בּוֹרְחִים
עַד שֶׁבָּא בְּתוֹךְ עֲבֵי הַיַּעַר מָאֵד
שֶׁהָיָה שָׁם חֵיוֹת שְׂאִינָם מִתִּירָאִים מֵאֲדָם כָּלֵל, כִּי הֵם רְחוּקִים מִן הַיָּשׁוּב
וְשׁוֹב נַעֲשֶׂה לַיְלָה
וְשָׁמַע קוֹל נְהִמַת הַחֵיוֹת וְנִתְיָרָא מָאֵד
וַיֵּרָא וְהִנֵּה עוֹמֵד שָׁם אֵילָן גָּדוֹל מָאֵד מָאֵד
וְעָלָה עַל אוֹתוֹ הָאֵילָן

בבואו על האילן, וירא והנה שוכב שם בן אדם
ונתירא
אך אף על פי כן היה לו לנחמה, מאחר שמצא פאן בן אדם
ושאלו זה את זה: "מי אתה, בן אדם?"
"מי אתה, בן אדם מאין באת לכאן?"
ולא היה רצונו לספר לו מה שעבר עליו
והשיב לו: על ידי הבהמות
שהייתי רועה בהמות, ותעו שתי בהמות לכאן, ועל ידי זה. באתי לכאן כנ"ל
ושאל הוא את האדם שמצא שם על האילן: מאין באת אתה לכאן?
השיב לו: אני באתי לכאן על ידי הסוס
שהייתי רוכב על הסוס, ועמדתי לפוש
והלך הסוס ותעה בתוך היער
והייתי רודף אחריו לתפסו והוא ברח יותר, עד שבאתי לכאן
ונתחברו שם יחד שיהיה להם צותא חדא
ודברו ביניהם
שאפילו כשיבואו לישוב, יהיו גם כן ביחד בצותא חדא
ולנו שם שניהם
ושמעו קול נהמת החיות שהומים ושואגים מאד
לפנות בקר שמע קול צחוק גדולה מאד מאד, על פני כל היער
שהיתה מתפשטת קול הצחוק על כל היער
כי היתה צחוק גדולה מאד מאד
עד שהיה האילן מזדעזע ומתנענע מן הקול
והוא נתבהל ונתפחד מאד מאד מזה
ואמר לו השני: [הינו זה האדם שמצא שם על האילן ששכב שם מקדם]
שוב אין אני מתפחד כלל מזה
כי כבר אני לן כאן זה כמה לילות
ובכל לילה סמוך אל היום נשמע קול הצחוק הזה
עד שכל האילנות רועשים ומזדעזעים
ונתבהל מאד ואמר לחברו
הדבר נראה שזהו מקום הידועים [של השדים]
כי בישוב לא נשמע קול צחוק כזה, כי מי שמע קול. צחוק על כל העולם?
ואחר כך נעשה תכף יום והסתכלו
ויראו והנה הבהמות של זה עומדים
וגם הסוס של זה עומד
וירדו
והתחילו לרדף זה אחר הבהמות, וזה אחר הסוס
והבהמות היו בורחים להלן יותר, והוא רודף וכו' כנ"ל
וכן השני רדף אחר הסוס והסוס בורח, עד שנתרחקו ונתעו זה מזה

בְּתוֹךְ כֵּן מֵצֵא שֶׁק עִם לֶחֶם
וְזֶה חָשׁוּב בְּיִשְׂרָאֵל מְאֹד מְאֹד בְּמִדְבָּר
וְלִקַּח הַשֶּׁק עַל כֶּתְפוֹ, וְהֵלֵךְ אַחֲרֵי הַבְּהֵמוֹת
בְּתוֹךְ כֵּן פָּגַע בְּאָדָם אֶחָד וְנִתְּבַהֵל מִתְּחִלָּה
אֲךָ אִף עַל פִּי כּוֹ הָיָה לוֹ לְנַחֲמָה קִצֵּת
מֵאַחַר שֶׁמֵּצֵא כָּאֵן אָדָם
וְשָׂאֵל אוֹתוֹ הָאָדָם: "אֵיךְ בָּאתָ לְכָאן?"
חֲזַר הוּא וְשָׂאֵל אֶת הָאָדָם הַזֶּה: "אֵיךְ בָּאתָ אֵתָּה לְכָאן?"
הִשִּׁיב לוֹ: "אֲנִי, אֲבוֹתֵי וְאֲבוֹתֵי נִתְּגַדְּלוּ כָּאֵן
אֲךָ אֵתָּה אֵיךְ בָּאתָ לְכָאן, כִּי לְכָאן לֹא יָבוֹא כָּלֵל שׁוֹם אָדָם מִן הַיִּשׁוּב"
וְנִתְּבַהֵל

כִּי הִבִּין שֶׁאֵין זֶה אָדָם כָּלֵל
מֵאַחַר שֶׁאוֹמֵר שֶׁאֲבוֹתָיו נִתְּגַדְּלוּ כָּאֵן
וְאָדָם מִן הַיִּשׁוּב אֵינּוּ בָּא לְכָאן
עַל כּוֹ הִבִּין שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל אֵין זֶה אָדָם כָּלֵל
אֲךָ אִף עַל פִּי כּוֹ לֹא עָשָׂה לוֹ כָּלֵל וְקִרְבוֹ
[הֵינּוּ שְׂזָה הָאָדָם הַיֵּעַר לֹא עָשָׂה שׁוֹם. רְעָה לְזֶה שֶׁהֵלֵךְ אַחֲרֵי הַבְּהֵמוֹת, שֶׁהוּא בֶּן
הַמֶּלֶךְ הָאֱמֶת שֶׁנִּחְלַף בֶּן"ל]

וְאָמַר לוֹ: [הֵינּוּ אָדָם הַיֵּעַר לְבֶן הַמֶּלֶךְ הָאֱמֶת] מָה אֵתָּה עוֹשֶׂה כָּאֵן?
הִשִּׁיב לוֹ שֶׁהוּא רוֹדֵף אַחֲרֵי הַבְּהֵמוֹת בֶּן"ל
אָמַר לוֹ הָאָדָם הַזֶּה: "לֵךְ לְרֹדֵף אַחֲרֵי הָעוֹוֹנוֹת!
כִּי אֵין זֶה בְּהֵמוֹת כָּלֵל

רַק הָעוֹוֹנוֹת שֶׁלְּךָ הֵם מוֹלִיכִים אוֹתְךָ כֵּן
דִּי לֵךְ כְּבֹר קִבְּלַת אֶת שְׁלֹךְ
הֵינּוּ הָעֵנֶשׁ שֶׁלְּךָ כְּבֹר קִבְּלַת
וְעֵתָה חֲדַל לֵךְ מִלְּרֹדֵפִים עוֹד
בּוֹא עִמִּי וְתִבּוֹא לָמָּה שְׂיֵאוֹת לְךָ
וְהֵלֵךְ עִמּוֹ וְנִתְּיָרָא לְדַבֵּר עִמּוֹ וְלִשְׂאֵלוֹ
כִּי אָדָם כְּזֶה פֶּן יִפְתַּח פִּיו וַיִּבְלַעֲנוּ
[הֵינּוּ שְׂזָה הַבֶּן הַמֶּלֶךְ הָאֱמֶת הֵלֵךְ עִם הָאָדָם הַיֵּעַר הַזֶּה
וְהֵיךְ מִתְּיָרָא לְדַבֵּר עִמּוֹ וְלִשְׂאֵל אוֹתוֹ דְּבַר
פֶּן יִפְתַּח פִּיו וַיִּבְלַעֲנוּ כִּי הִבִּין שֶׁאֵין זֶה אָדָם כָּלֵל]
וְהֵלֵךְ אַחֲרָיו
בְּתוֹךְ כֵּן

פָּגַע אֶת חֲבֵרוֹ שֶׁרֹדֵף אַחֲרֵי הַשׁוֹם בֶּן"ל
וְתִכְף כְּשֶׁרָאָהוּ רִמַּז לוֹ.
תִּדַע, שֶׁאֵין זֶה אָדָם כָּלֵל, וְלֹא תִשָּׂא וְתִתֵּן עִמּוֹ כָּלֵל כִּי אֵין זֶה אָדָם כָּלֵל!
וְהֵלֵךְ מִיָּד וְלַחֲשׂ לוֹ בְּאֲזָנוֹ כֹּל זֶה שֶׁאֵין זֶה אָדָם כָּלֵל, וְכוּ' בֶּן"ל

וְהִסְתַּכַּל חֲבִירוֹ, [הֵינּוּ הָאָדָם שֶׁל הַסּוּס]
וַיֵּרָא וְהָיָה שֶׁקֶם לָחֵם עַל כְּתָפוֹ
וְהִתְחִיל לְהִתְחַנֵּן לוֹ.
אָחִי! זֶה. כַּמָּה יָמִים שֶׁלֹּא אֲכַלְתִּי, תָּן לִי לָחֵם!
הָשִׁיב לוֹ: כָּאֵן בַּמִּדְבָּר אֵין מוֹעִיל שׁוּם דָּבָר
כִּי חַיִּי קוֹדְמִין וְאֲנִי צָרִיךְ הַלָּחֵם בְּשִׁבְלִי
וְהִתְחִיל לְהִתְחַנֵּן לוֹ וּלְבַקֵּשׁ מֵאֵד.
אָתָּן לָךְ מָה שֶׁאָתָּן [אֲךָ בּוֹדְאֵי אֵין מוֹעִיל שׁוּם מֵהָר וּמִתָּן בְּעֵד לָחֵם בַּמִּדְבָּר]
הָשִׁיב לוֹ: מָה תִּתֶּן לִי, כִּי מָה תּוּכַל לְתֵת לִי בְּעֵד לָחֵם בַּמִּדְבָּר
הָשִׁיב לוֹ: [הֵינּוּ זֶה שֶׁבִקֵּשׁ הַלָּחֵם, שֶׁהוּא הָאָדָם שֶׁל הַסּוּס, הָשִׁיב לָאָדָם שֶׁל
הַבְּהֵמוֹת, שֶׁהוּא בֶן הַמֶּלֶךְ הָאֲמֵת]
אָתָּן לָךְ כָּל עֲצָמִי, שֶׁאֲמַכֵּר אֶת עֲצָמִי לָךְ בְּעֵד לָחֵם
וְנִתְיָשֵׁב: [הֵינּוּ הָאָדָם שֶׁל הַבְּהֵמוֹת נִתְיָשֵׁב בְּעֲצָמוֹ] לִקְנוֹת אָדָם, כְּדֹאֵי לִתֵּן לוֹ
לָחֵם!
וְקָנָה אוֹתוֹ לְעֶבֶד עוֹלָם
וְנִשְׁבַּע לוֹ בְּשִׁבְעוֹת שִׁיְהִיָּה לוֹ עֶבֶד עוֹלָם גַּם כְּשִׁיבֹאוֹ לְיִשׁוּב
וְהוּא יִתֵּן לוֹ לָחֵם
דְּהֵינּוּ, שִׁיאֲכֹלוּ יַחַד מִן הַשֶּׁקֶם עַד שִׁיִּכְלֶה הַלָּחֵם
וְהִלְכוּ יַחַד אַחֲרֵי הָאָדָם הַיַּעַר הַנִּלְל
וְזֶה הָעֶבֶד הוֹלֵךְ אַחֲרָיו
[הֵינּוּ זֶה הָאָדָם שֶׁל הַסּוּס שֶׁנִּמְכָּר לְעֶבֶד לְהָאָדָם שֶׁל הַבְּהֵמוֹת
הַלֵּךְ אַחֲרָיו אַחֲרֵי הָאָדָם שֶׁל הַבְּהֵמוֹת
וְשִׁנְיָהֶם הִלְכוּ אַחֲרֵי אָדָם הַיַּעַר]
וְעַל יְדֵי זֶה הִקְלַעְלִי קֶצֶת
כְּשֶׁהָיָה צָרִיךְ לְהִגְבִּיָּה אֵיזָה דָּבָר אוֹ אֵיזָה עֲנִין אַחֵר
הָיָה מְצוּיָה עַל. עֲבָדוֹ [הֵינּוּ עַל זֶה הָאָדָם שֶׁל הַסּוּס שֶׁנִּמְכָּר לוֹ לְעֶבֶד] שִׁיִּגְבִּיָּה לוֹ
וְשִׁיעֶשֶׂה לוֹ חֲפָצוֹ
וְהִלְכוּ יַחַד אַחֲרֵי אָדָם הַיַּעַר הַנִּלְל
וּבָאוּ לְמִקּוֹם שֶׁהָיָה שָׁם נְחָשִׁים וְעִקְרָבִים וְנִתְפַחַד מְאֹד
וּמִחַמַּת הַפַּחַד שָׁאֵל אֶת הָאָדָם הַיַּעַר: אֵיךְ נִעְבֵּר כָּאֵן?
הָשִׁיב לוֹ הֵלֹא גַם זֶה יִפְלֹא
[אֲלֵא מֵאֵי] אֵיךְ תִּכְנֵס וְתִבּוֹא לְבֵיתִי?
וְהִרְאָהוּ אֶת בֵּיתוֹ שֶׁעוֹמֵד בְּאֵוִיר
וְאֵיךְ תִּכְנֵס בְּבֵיתִי?
וְהִלְכוּ עִם הָאָדָם הַיַּעַר הַנִּלְל
וְהָעֵבִיר אוֹתָם בְּשִׁלּוּם
וְהִכְנִיסָם לְבֵיתוֹ וְהָאֲכִילָם וְהִשְׁקָם וְהִלֵּךְ לוֹ
וְזֶה [הֵינּוּ בֶן הַמֶּלֶךְ הָאֲמֵת שֶׁהוּא הָאָדָם שֶׁל הַבְּהֵמוֹת]

הִיָּה מְשֻׁמֵשׂ עִם עֲבָדוֹ הַנִּ"ל כְּכֹל אֲשֶׁר הִיָּה צָרִיךְ
וְחָרָה לְהַעֲבֹד מְאֹד
עַל אֲשֶׁר נִמְכַר לְעַבְדֵי בְּשָׂבִיל שְׁעָה אַחַת שֶׁהִיָּה צָרִיךְ לַחֵם לֶאֱכֹל
כִּי עֵתָה יֵשׁ לָהֶם מָה לֶאֱכֹל
וְרַק בְּשָׂבִיל שְׁעָה אַחַת יִהְיֶה עֶבֶד עוֹלָם
וְהִיָּה מִתְאַנֵּחַ וְגוֹנֵחַ: אֵיךְ בָּאתִי לְמִדָּה כְּזוֹ, לִהְיוֹת עֶבֶד
שָׂאֵל לוֹ: [הֵינּוּ בֶן הַמֶּלֶךְ הַאֲמֵת שֶׁהוּא הָאָדוֹן שְׁלוֹ שָׂאֵל אוֹתוֹ]
וּבְאִיזָה גְדֻלָּה הֵייתָ, שְׂאֵתָה מִתְאַנֵּחַ עַל שְׂבִאת לְמִדָּה זֹאת?
הֲשִׁיב לוֹ וְסַפֵּר לוֹ
אֵיךְ שֶׁהוּא הִיָּה מֶלֶךְ, וְהָיוּ מְרַנְּנִים עָלָיו שֶׁנִּחְלַף וְכוּ' כִּנ"ל
[כִּי בְּאֲמַת זֶה הָאָדָם שֶׁל הַסּוּס, הוּא הוּא הַמֶּלֶךְ הַנִּ"ל
אֲשֶׁר בְּאֲמַת הוּא. בֶּן הַשְּׂפָחָה כִּנ"ל] וְגֵרַשׁ אֶת חֲבֵרוֹ כִּנ"ל
וּפְעַם אַחַת בָּא עַל דַּעְתוֹ שֶׁלֹּא טוֹב עֲשֵׂה וְנִתְחַרֵּט וְכוּ'
וְהָיוּ בָּאִים עָלָיו חֲרָטוֹת תְּמִיד עַל הַמַּעֲשֵׂה הַרְעָה וְהַעוֹלָה הַגְּדוֹלָה שֶׁעָשָׂה נֶגְדַד
חֲבֵרוֹ
פַּעַם אַחַת חָלַם לוֹ
שֶׁהִתְקוֹן שְׁלוֹ הוּא, שִׁישְׁלִיךְ אֶת הַמְּלוּכָה
וַיֵּלֶךְ לְמִקּוֹם שְׁעֵינָיו יִשְׂאוּ אוֹתוֹ, וּבְזָה יִתְקַן חֲטָאוֹ
וְלֹא רָצָה לַעֲשׂוֹת כְּזֹאת
אֲךְ הָיוּ מְבַלְבְּלִין אוֹתוֹ תְּמִיד חֲלוּמוֹת הַלָּלוּ, שִׁיעֲשֵׂה כִּנ"ל
עַד שֶׁנִּגְמַר בְּדַעְתוֹ, שִׁיעֲשֵׂה כֹךְ
וְהִשְׁלִיךְ אֶת הַמְּלוּכָה
וְהָלַךְ בְּאֲשֶׁר הָלַךְ, עַד שֶׁבָּא לְכָאוֹ
וְעֵתָה יִהְיֶה עֶבֶד
וְזֶה שָׁמַע אֶת כָּל זֶה וְשָׁתַק
[הֵינּוּ זֶה הַבֶּן מֶלֶךְ הַאֲמֵת, שֶׁהוּא הָאָדָם שֶׁל הַבְּהֵמוֹת
שָׁמַע כָּל זֶה שֶׁסַּפֵּר לוֹ הָאָדָם שֶׁל הַסּוּס, שֶׁהוּא עֹכֶשֶׁוּ עֲבָדוֹ
וְשָׁתַק] וְאָמַר: אֲרָאָה וְאֲתִישֵׁב אֵיךְ לְנֶהֱגַע עִם זֶה
בְּלִילָה בָּא הָאָדָם הַיֵּעַר הַנִּ"ל
וְנָתַן לָהֶם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת, וְלָנוּ שֵׁם
לְפָנוֹת בְּקֹר שְׁמֵעוּ קוֹל הַצְּחוּק הַגְּדוֹלָה מְאֹד כִּנ"ל, עַד שֶׁכָּל הָאֵילָנוֹת הָיוּ רוֹעֵשִׁים
וּמִזְדַּעְזְעִים כִּנ"ל
וְהִסִּיתוֹ [הֵינּוּ הָעֶבֶד הַסִּית אֶת בֶּן הַמֶּלֶךְ הַאֲמֵת, שֶׁהוּא אֲדוֹנוֹ] לְשָׂאֵל אֶת אָדָם
הַיֵּעַר מָה זֹאת
וּשְׂאֵלוֹ: מָה קוֹל הַצְּחוּק הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת סָמוּךְ לְבִקְרָה?
הֲשִׁיב לוֹ: זֶהוּ צְחוּק, שֶׁהַיּוֹם שׁוֹחֵק מִן הַלִּילָה
שֶׁהַלִּילָה שׁוֹאֲלָתָה. אֶת הַיּוֹם: מִדּוּעַ כְּשִׂאֲתָהּ בָּא, אֵינוּ לִי שֵׁם?
וְאִזִּי הַיּוֹם שׁוֹחֵק וְעוֹשֶׂה צְחוּק גְּדוֹלָה

ואחר כך נעשה יום
וזהו קול הצחוק הנ"ל
ונפלא בעיניו
כי זהו עניו פלא, שהיום שוחק מן הלילה
בבקר חזר האדם היער והלך לו
והם היו אוכלים ושותים שם
בלילה חזר ובא, ואכלו ושתו ולנו
בלילה שמעו קול החיות, שכלם שואגים והומים בקולות משנות
שכל החיות והעופות כלם נתנו בקולם
האריה היה שואג
והלביא הומה בקול אחר
והעופות מצפצפים ומקשקשים בקולם
וכן כלם הומים בקולות
ובתחלה נזדעזעו מאד, ולא הטו אזנם אל הקול מחמת הפחד
אחר כך הטו אזנם ושמעו, שהוא קול נגינה וזמרה נפלאה ונוראה מאד
והטו אזנם יותר ושמעו, שהוא קול זמרה ונגינה נפלא מאד מאד
שהוא תענוג נפלא ועצום מאד לשמע זאת
שכל התענוגים של העולם כלם כאיו, ואינם נחשבים, ובטלים לגמרי
נגד התענוג הנפלא הזה של הנגינה הזאת
ודברו ביניהם, שישארו כאן
כי יש להם לאכל ולשתות
ומתענגים בתענוג נפלא כזה, שכל מיני תענוגים בטלים כנגד זה
והסית העבד את האדון [הינו בן המלך האמת]
לשאל אותו [את אדם היער] מה זאת
ושאלו
השיב לו, שזהו איך שהחמה עושה. מלבוש להלבנה
ואמרו כל החיות של היער
היות שהלבנה עושה להם טובות גדולות
כי עקר ממשלתם הוא בלילה
כי לפעמים הם צריכין לכנס בישוב
וביום אין יכולים
ועקר ממשלתם בלילה
והלבנה עושה להם טובה כזו, שמאירה להם
על בן הסכימו שיעשו נגון חדש לכבוד הלבנה
וזהו קול הנגינה שאתם שומעים
[דהינו שכל החיות והעופות מנגנים נגון חדש לכבוד הלבנה
שקבלה מלבוש מן החמה]
וכששמעו שזהו נגון

הטו אַזנֶם יוֹתֵר וְשָׁמְעוּ שֶׁהוּא נִגּוּן נִפְּלָא וְנִעִים מְאֹד מְאֹד
וְאָמַר לָהֶם הָאֵדָם הַיַּעַר הַנִּי"ל
מַה זֶה חֲדוּשׁ אֲצִלְכֶם
הֲלֹא יֵשׁ אֲצִלִּי כְּלִי, שֶׁקִּבַּלְתִּי מֵאֲבוֹתַי, שֶׁהֵם יָרְשׁוּ מֵאֲבוֹת אֲבוֹתֵיהֶם
שֶׁהַכְּלִי עֲשׂוּיָה עִם עֲלִים וְצִבְעוֹנִים כְּאֵלוֹ
שֶׁכְּשֶׁמְנִיחִים הַכְּלִי הַזֹּאת עַל אֵיזָה בְּהֵמָה אוֹ עוֹף
אֲזִי תִכְּף מִתְחִיל לְנַגּוֹ הַנִּגּוּן הַזֶּה
אֲחֵר כִּן חָזַר וְנִעְשָׂה הַצַּחוּק הַנִּי"ל, וְנִעְשָׂה יוֹם
וְהֵלֵךְ לוֹ הָאֵדָם הַיַּעַר הַנִּי"ל
וְהוּא [הַיְנֹו בִּן הַמֶּלֶךְ הָאֲמֵת] הֵלֵךְ לְחַפֵּשׂ אֲחֵר הַכְּלִי הַנִּי"ל
וְחַפֵּשׂ בְּכָל אוֹתוֹ הַחֲדָר וְלֹא מִצָּא
וְלֵהֲלוֹ יוֹתֵר הִיָּה מִתִּירָא לִילָךְ
וְהֵם, הַיְנֹו הָאֲדוֹן [שֶׁהוּא בִּן הַמֶּלֶךְ הָאֲמֵת] וְהַעֲבָד [שֶׁהוּא בִּן הַשֹּׁפְחָה בְּאֲמֵת,
שֶׁהִיָּה מִתְחַלָּה מְלָךְ כִּנִּי"ל]
הָיוּ מִתִּירָאִים לוֹמַר לָאֵדָם הַיַּעַר הַנִּי"ל שִׁיּוֹלִיכֶם לְיִשׁוּב
אֲחֵר כִּן בָּא אֲדָם. הַיַּעַר הַנִּי"ל וְאָמַר לָהֶם, שִׁיּוֹלִיכֶם לְיִשׁוּב
וְהוֹלִיךְ אוֹתָם לְיִשׁוּב
וְלָקַח אֶת הַכְּלִי הַנִּי"ל וְנִתְּנָה לְבִן הַמֶּלֶךְ הָאֲמֵתִי
וְאָמַר לוֹ.
הַכְּלִי אֲנִי נוֹתֵן לְךָ
וְעַם הָאֵדָם הַזֶּה [הַיְנֹו הַעֲבָד שְׁלוֹ, שֶׁהוּא בִּן הַשֹּׁפְחָה בְּאֲמֵת, שֶׁהִיָּה מְלָךְ תְּחִלָּה
מִחֲמַת הַחֲלוּף, כִּנִּי"ל] תִּדַע אִיךָ לְהִתְנַהֵג עִמּוֹ
וְשִׂאֲלוּ אוֹתוֹ: לְהִיכֹו נִלְךָ?
אָמַר לָהֶם
שִׂישְׂאָלוּ וַיְדַרְשׁוּ אֲחֵר הַמְּדִינָה, שֶׁנִּקְרָאת בְּשֵׁם הַזֶּה
הַמְּדִינָה טְפִשִׁית וְהַמֶּלֶךְ חֲכָם
שִׂאֲלוּ אוֹתוֹ: לְהִיכֹו וְלֵאמֹר צַד נִתְחִיל לְשָׂאֵל אֲחֵר הַמְּדִינָה הַזֹּאת?
הִרְאָה לָהֶם בְּיָדוֹ לְצַד פְּלוֹנִי [כְּמִרְאָה בְּאֲצִבְעַ]
וְאָמַר הָאֵדָם הַיַּעַר לְהַבִּין מְלָךְ הָאֲמֵתִי
לְךָ לְשֵׁם, אֶל הַמְּדִינָה הַנִּי"ל, וְשֵׁם תְּבוּא אֶל הַגְּדֵלָה שְׁלָךְ
וְהִלְכּוּ לָהֶם
וְהָיוּ הוֹלְכִים בְּדַרְכֶם
וְהָיוּ מִתְּאוּיִם מְאֹד לְמִצָּא אֵיזָה חֲתִיָּה אוֹ בְּהֵמָה לְנִסּוֹת אֶת הַכְּלִי הַנִּי"ל אִם תּוֹכֵל
לְנַגּוֹ כִּנִּי"ל
אֲךָ עֲדִין לֹא הָיוּ רוֹאִים שׁוֹם מִיּוֹן חֲתִיָּה
אֲחֵר כִּן בָּאוּ יוֹתֵר לְיִשׁוּב וּמִצָּאוּ אֵיזָה בְּהֵמָה
וְהִנִּיחוּ הַכְּלִי עָלֶיהָ וְהִתְחִילָה לְנַגּוֹ כִּנִּי"ל
וְהָיוּ הוֹלְכִים וּבָאִים, עַד שֶׁבָּאוּ אֶל הַמְּדִינָה הַנִּי"ל

ואותה המדינה היה חומה סביב לה
ואין נכנסין אליה כי אם בשער אחד
וצריכים לסבב כמה פרסאות, עד שבאין אל השער לפנים אל המדינה
והלכו וסבבו, עד שבאו אל השער
בבואם. אל השער, לא רצו להניח אותם לפנים
היות שהמלך של המדינה מת
ונשאר הבן מלך
והניח המלך צואה
באשר שעד עכשו היו קוראין את המדינה, מדינה טפשית ומלך חכם
עכשו יהא קוראין אותה להפך, מדינה חכמה ומלך טיפש
ומי שיחגר מתניו לזה, שיחזר השם לקדמותו
דהינו שיהיו חוזרים וקוראים את המדינה בשם הראשון
דהינו מדינה טפשית וממלך חכם הוא יהיה מלך
על בן איו מניחין שום אדם לפנים אל המדינה
כי אם מי שיחגר מתניו לזה
על בן לא רצו להניח אותו לפנים
ואמרו לו
האתה יכול לחגר מתניך לזה, להחזיר אל המדינה השם הראשון?
ובודאי אי אפשר להכניס עצמו לדבר כזה
ולא יכלו לכנס
והסיתו העבד הנ"ל, שיחזרו לביתם
אך הוא לא רצה לחזר
מחמת שהאדם היער אמר לו שילך למדינה זו, ושם יבוא לגדלה שלו
בתוך כך בא לשם עוד אדם אחד שהיה רוכב על סוס ורצה לפנים
ולא הניחו אותו גם בן לפנים מחמת הנ"ל
בתוך כך ראה שעומד הסוס של אותו האדם
ולקח הכלי הנ"ל והניחה על הסוס והתחיל לנגן הנגון הנפלא מאד כנ"ל
ובקש מאד האדם של הסוס
שימכר. לו הכלי הזאת ולא רצה למכרה
והשיב לו מה תוכל לתן לי בעד כלי נפלאה כזו?
אמר לו האדם של הסוס הנ"ל
מה תוכל לפעל עם הכלי הזאת?
[הלא הוא רק] שתעשה עמה קאמעדיא [משחק הצגה], ותקבל דינר
אבל אני יודע דבר, שהוא טוב יותר מהכלי שלך
דהינו שאני יודע דבר, שקבלתי מאבותי
להיות מבין דבר מתוך דבר
הינו שאני יודע דבר כזה, שקבלתי מאבותי
שיכולים להיות על ידה מבין דבר מתוך דבר

שִׁשְׁשָׁחַד אֹמֵר אִיזָה דְבוּר בְּעֶלְמָא
יְכוּלִים עַל יְדֵי הַקְּבֵלָה הַנִּ"ל, שְׁיִשׁ לִי, לְהַבִּין דְּבַר מִתּוּךְ דְּבַר
וְעֵדִין לֹא גְלִיתִי זֹאת לְשׁוּם אָדָם בְּעוֹלָם
בְּכֹו אֲנִי אֶלְמַד אוֹתְךָ הַדְּבַר הַזֶּה
וְאִתָּה תִּתֵּן לִי הַכְּלִי הַזֹּאת הַנִּ"ל
וְנִתְיָשֵׁב [הֵבֹו מֶלֶךְ הָאֱמֶת, שְׁהִיָּה לוֹ הַכְּלִי הַזֹּאת כֵּן"ל]
שְׁבִיאָמֶת הוּא דְּבַר נִפְלָא לְהִיּוֹת מִבִּין דְּבַר מִתּוּךְ דְּבַר
וְנִתֵּן לוֹ הַכְּלִי הַנִּ"ל
וְהוּא [הֵינֵנו הָאָדָם שֶׁל הַסּוּס הַנִּ"ל] הֶלֶךְ וְלִמְדוֹ הַדְּבַר הַנִּ"ל לְהִיּוֹת מִבִּין דְּבַר
מִתּוּךְ דְּבַר
וְהֵבֹו מֶלֶךְ הָאֱמֶת
מֵאַחַר שְׁנַעֲשֶׂה מִבִּין דְּבַר מִתּוּךְ דְּבַר
הִיָּה הוֹלֵךְ שֵׁם אֶצֶל שַׁעַר הַמְּדִינָה הַנִּ"ל
וְהַבִּין, שֶׁהוּא בְּאֶפְשָׁר שְׁיַחְגַּר מִתְּנִיּוֹ לָזֶה לְהַחְזִיר לְהַמְּדִינָה שֵׁם. הָרֵאשׁוֹן
כִּי כָּבֵר נַעֲשֶׂה מִבִּין דְּבַר מִתּוּךְ דְּבַר
עַל כֹּו הַבִּין שֶׁהוּא בְּאֶפְשָׁר
אִף עַל פִּי שְׁעֵדִין אֵינֹו יוֹדֵעַ אֵיךְ וּמָה, אֵיךְ יוּכַל לַעֲשׂוֹת זֹאת
אִף עַל פִּי כֹו, מֵאַחַר שְׁנַעֲשֶׂה מִבִּין דְּבַר מִתּוּךְ דְּבַר
עַל כֹּו הַבִּין, שֶׁהוּא בְּאֶפְשָׁר
וְנִתְיָשֵׁב, שְׁיִצְוָה לְהַנִּיחַ אוֹתוֹ לְכַנְס, וְהוּא יִכְנִיס עֲצָמוֹ לָזֶה [הֵינֵנו לְהַחְזִיר
לְהַמְּדִינָה שֵׁם הָרֵאשׁוֹן]
וּמָה יִפְסִיד בְּזֶה?
וְאָמַר [לְאוֹתוֹ הָאֲנָשִׁים, שֶׁלֹּא רָצוּ לְהַנִּיחַ לְכַנְס שֵׁם שׁוּם אָדָם, כִּי אִם מִי שְׁיַחְגַּר
מִתְּנִיּוֹ לְעַנְיֹו הַנִּ"ל]
שְׁיִנְיָחוּ אוֹתוֹ לְכַנְס
וְהוּא יַחְגַּר מִתְּנִיּוֹ לְעַנְיֹו הַנִּ"ל לְהַחְזִיר אֶל הַמְּדִינָה שֵׁם הָרֵאשׁוֹן
וְהַנִּיחוּ אוֹתוֹ לְכַנְס
וְהוֹדִיעוּ אֶל הַשָּׂרִים
שְׁנִמְצָא אִישׁ כְּזֶה, שְׁרוּצָה לְחַגַּר מִתְּנִיּוֹ לָזֶה לְהַחְזִיר לְהַמְּדִינָה שֵׁם הָרֵאשׁוֹן
וְהַבִּיאוּהוּ אֶל הַשָּׂרִים שֶׁל הַמְּדִינָה
וְאָמְרוּ לוֹ הַשָּׂרִים.
תִּדַע, שְׁגַם אֲנַחְנוּ אִינוּ אֲנוּ טַפְשִׁים, חַס וְשְׁלוֹם
רַק שֶׁהַמֶּלֶךְ שְׁהִיָּה, הִיָּה חָכָם גְּדוֹל מִפְּלֵג מָאד, אֲשֶׁר כִּנְגָדוֹ הֵינֵנו כְּלָנוּ נַחֲשָׁבִים
טַפְשִׁים
וְעַל כֹּו הִיָּתֶה הַמְּדִינָה נִקְרָאת מְדִינָה טַפְשִׁית וּמֶלֶךְ חָכָם
וְאַחַר כֵּן נִפְטַר הַמֶּלֶךְ הַנִּ"ל, וְנִשְׂאָר הֵבֹו מֶלֶךְ
וְגַם הוּא חָכָם, אֲבָל כִּנְגָדְנוּ אֵינֹו חָכָם פְּלֵל
עַל כֹּו נִקְרָאת הַמְּדִינָה [עַכְשָׁו] לְהַפֵּךְ: מְדִינָה חֲכָמָה וּמֶלֶךְ טַפֵּשׁ

וְהֵנִיחַ הַמֶּלֶךְ צוּאָה
שְׁמִי. שְׁיִמְצֵא חָכֶם כָּזֶה, שְׁיִוְכַל לְהַחְזִיר לְהַמְדִּינָה שֵׁם הָרֹאשׁוֹן
הוּא יִהְיֶה מֶלֶךְ
וְצוּה לְבָנוּ
שְׁשִׁימְצֵא אִישׁ כָּזֶה יִסְתַּלַּק הוּא מִן הַמְּלוּכָה, וְאוֹתוֹ הָאִישׁ יִהְיֶה נַעֲשֶׂה מֶלֶךְ
הֵינּוּ כְּשִׁימְצֵא חָכֶם כָּזֶה, שְׁיִהְיֶה מִפְּלֵג בְּחִכְמָה מְאֹד מְאֹד
עַד שֶׁכִּנְגְדוּ יִהְיוּ כָּלֶם טְפָשִׁים
הוּא יִהְיֶה מֶלֶךְ
כִּי זֶה הָאִישׁ יִכּוֹל לְהַחְזִיר לְהַמְדִּינָה שֵׁם הָרֹאשׁוֹן
כִּי יִהְיוּ חוֹזְרִים וְקוֹרִין אוֹתָהּ מְדִינָה טְפָשִׁית וּמֶלֶךְ חָכֶם
כִּי הֵם כָּלֶם טְפָשִׁים כִּנְגְדוּ
עַל כֵּן תִּדְע לְאִיזָה דְבַר אֶתָּה מְכַנִּיס עֲצֻמָּךְ
[כָּל זֶה אָמְרוּ לוֹ הַשָּׂרִים הַנִּלְ] ל'
וְאָמְרוּ לוֹ
[הֵינּוּ גַם כֵּן הַשָּׂרִים הַנִּלְ, כִּי כָּל זֶה הוּא הַמְּשִׁךְ דְּבָרֵיהֶם].
הַנְּשִׁיבֵנו יִהְיֶה, אִם אֶתָּה חָכֶם כָּזֶה.
הַיּוֹת שֵׁיֶשׁ כָּאוֹן גּוֹ, שֶׁנִּשְׁאָר מִן הַמֶּלֶךְ שֶׁהָיָה, שֶׁהוּא הָיָה חָכֶם גְּדוֹל מְאֹד
וְהֵגֵן הוּא נִפְלֵא מְאֹד מְאֹד
שְׁגָדְלִים בּוֹ כְּלֵי מַתְּכוֹת כְּלֵי כֶּסֶף וְכְלֵי זָהָב
וְהוּא נִפְלֵא וְנוֹרָא מְאֹד
אֲךְ אֵי אֶפְשֶׁר לְכַנֵּס בּוֹ
כִּי כְּשֶׁנִּכְנַס בּוֹ אָדָם
אֲזִי תִכְף מִתְּחִילִין שֵׁם לְרֹדְפוֹ
וְרוֹדְפֵינּוּ אוֹתוֹ, וְהוּא צוֹעֵק
וְהוּא אֵינּוּ יוֹדֵעַ כָּלֶל וְאֵינּוּ רוֹאֶה מִי רוֹדֵף אוֹתוֹ
וְכֵן הֵם רוֹדְפֵינּוּ אוֹתוֹ
עַד שֶׁמְבָרִיחִין אוֹתוֹ מִן הַגֵּן
עַל כֵּן נִרְאֶה אִם אֶתָּה חָכֶם
אִם תּוּכַל לְכַנֵּס אֶל הַגֵּן הַזֶּה
וְשָׂאֵל אִם מִכֵּים. אֶת הָאָדָם הַנִּכְנַס
וְאָמְרוּ לוֹ
שֶׁהֶעֱקַר שְׁרוֹדְפֵינּוּ אוֹתוֹ
וְהוּא אֵינּוּ יוֹדֵעַ כָּלֶל מִי וּמִי רוֹדֵף אוֹתוֹ, וּבּוֹרַח בְּבִהְלָה גְּדוֹלָה מְאֹד
כִּי כֵן סִפְרוּ לָהֶם בְּנֵי אָדָם שֶׁנִּכְנְסוּ לְשֵׁם
וְהִלֵּךְ אֶל הַגֵּן [הֵינּוּ זֶה הַבֵּן מֶלֶךְ הָאֶמֶת]
וְרָאָה שֵׁיֶשׁ לוֹ חוֹמָה סָבִיב, וְהִשְׁעַר פְּתוּחַ, וְאִין שֵׁם שׁוֹמְרִים
כִּי בּוֹדָאֵי אֵין צְרִיכִים שׁוֹמְרִים לְזֶה הַגֵּן
וְהָיָה הוֹלֵךְ אֶצְל הַגֵּן

והסתכל וראה, שעומד שם אצל הגן אדם
הינו שהיה מציר שם אדם
והסתכל וראה
שלמעלה, מעל האדם, יש דף, [שקורין לוח]
וכתוב שם, שזה האדם היה מלך לפני כמה מאות שנים
ובימי המלך הזה היה שלום
כי עד אותו המלך היה מלחמות
וכן אחריו היה מלחמות
ובימי המלך הזה היה שלום
והתבונן מאחר שכבר נעשה מבין דבר מתוך דבר, כנ"ל
שהכל תלוי בזה האדם
שכשנכנסו לגן ורודפיו אותו
אין צריכין לברח כלל, רק לעמד עצמו אצל האדם, ועל ידי זה ינצל
ויותר מזה
שאם יקחו את האדם הזה ויעמידו אותו לפנים בתוך הגן הזה
אזי יוכל כל אדם לפנים בשלום אל הגן הזה
[כל זה הבין זה הבן מלך האמת על ידי שהיה מבין דבר מתוך דבר, כנ"ל]
והלך. ונכנס אל הגן
ותקף כשהתחילו לרדפו
הלך ועמד אצל האדם הנ"ל, שעומד אצל הגן מבחוץ
ועל ידי זה יצא בשלום, בלי פגע כלל
כי אחרים, כשנכנסו לגן והתחילו לרדפם
היו בורחים בבהלה גדולה מאד, והיו מפנים ונלקים על ידי זה
והוא יצא בשלום ושלום על ידי שעמד עצמו אצל האדם הנ"ל
והשרים ראו ותמהו על שיצא בשלום
ואזי צוה [זה הבן מלך האמת]
לקח את האדם הנ"ל ולהעמיד אותו בפנים בתוך הגן
וכן עשו
ואזי עברו כל השרים בתוך הגן ונכנסו ויצאו בשלום, בלי פגע כלל
אמרו לו השרים
אף על פי כן, אף על פי שראינו ממך דבר כזה
אף על פי כן בשביל דבר אחד אין ראוי לתן לך המלוכה
ננסה אותך עוד בדבר אחד
אמרו לו.
היות שיש כאן כסא מהמלך שהיה
והכסא גבוה מאד
ואצל הכסא עומדים כל מיני חיות ועופות של עץ [הינו שהם חתוכים ומתקנים
מו עץ]

וּלְפָנַי הַכֹּסֵא עוֹמֵד מָטָה
וְאַצֵּל הַמָּטָה עוֹמֵד שְׁלַחוּ
וְעַל הַשְּׁלַחוּ עוֹמֵד מְנוּרָה
וּמִן הַכֹּסֵא יוֹצְאִים דְּרָכִים כְּבוֹשִׁים
וְהַדְּרָכִים הֵם בְּנוֹיִים בְּבָנֵינוּ חוּמָה
וְאֵלוֹ הַדְּרָכִים יוֹצְאִים מִן הַכֹּסֵא לְכָל צַד
וְאִין אָדָם יוֹדֵעַ כָּלֵל. מָה עֲנִינוּ הַכֹּסֵא הַזֶּה עִם הַדְּרָכִים הַלָּלוּ
וְאֵלוֹ הַדְּרָכִים
כְּשֶׁהֵם יוֹצְאִים וּמִתְפַּשְׁטִים לְהֵלֵן אֵיזָה שְׁעוֹר
עוֹמֵד שֵׁם אֲרִיָּה שֶׁל זָהָב
וְאִם יֵלֵךְ וְיִתְקַרֵּב אֶצְלוֹ אֵיזָה אָדָם
אֲזִי יִפְתַּח אֶת פִּיו וְיִבְלַעֲנוּ
וְלֵהֵלֵן מִן אוֹתוֹ הָאֲרִיָּה מִתְפַּשֵּׁט הַדְּרָךְ עוֹד לְהֵלֵן יוֹתֵר
וְכֹן בְּשֵׁאֵר הַדְּרָכִים, הַיּוֹצְאִים מִן הַכֹּסֵא
הֵינּוּ שְׁגָם הַדְּרָךְ הַשְּׁנִי, הַיּוֹצֵא מִן הַכֹּסֵא לְצַד אַחֵר, הוּא גַם כֹּן כָּךְ
כְּשֶׁמִּתְפַּשֵּׁט וְנִמְשָׁךְ הַדְּרָךְ אֵיזָה שְׁעוֹר
עוֹמֵד שֵׁם מִיּוֹן חֲתִיה אַחֵר
כְּגוֹן לְבִיא שֶׁל מִינֵי מִתְכּוֹת
וְשֵׁם גַם כֹּן אִי אֶפְשָׁר לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו כִּי
וְלֵהֵלֵן מִתְפַּשֵּׁט הַדְּרָךְ יוֹתֵר
וְכֹן בְּשֵׁאֵר הַדְּרָכִים
וְאֵלוֹ הַדְּרָכִים הֵם מִתְפַּשְׁטִים וְהוֹלְכִים בְּכָל הַמְּדִינָה כְּלָה
וְאִין שׁוּם אָדָם יוֹדֵעַ עֲנִינוּ הַכֹּסֵא הַזֶּה לְעִם כָּל הַדְּבָרִים הַזֶּה לְעִם הַדְּרָכִים הַזֶּה
עַל כֵּן תִּתְנַסֶּה בָּזֶה
אִם תּוּכַל לִידַע עֲנִינוּ הַכֹּסֵא עִם כָּל הַזֶּה לְ
וְהָרְאוּ לוֹ הַכֹּסֵא
וְרָאָה, שֶׁהוּא גְבוּהַ מְאֹד וְכוּ'
וְהֵלֵךְ אֶצְלֵ הַכֹּסֵא וְהִסְתַּכֵּל וְהִתְבּוֹנֵן
שְׂזֵאת הַכֹּסֵא עֲשׂוּיָה מִן הָעֵץ שֶׁל הַתְּבֵה הַזֶּה לְ [הֵינּוּ הַכְּלִי הַזֶּה לְ, שֶׁנִּתֵּן לוֹ אָדָם
הַיֵּעַר כִּי לְ]
וְהִסְתַּכֵּל וְרָאָה
שְׁחָסַר מִן הַכֹּסֵא לְמַעְלָה אֵיזָה שׁוֹשְׁנָה
וְאִם הָיָה לְהַכֹּסֵא זֹאת הַשׁוֹשְׁנָה, הָיָה לָהּ הַכַּח שֶׁיֵּשׁ לְהַתְּבֵה הַזֶּה לְ
[הֵינּוּ הַכְּלִי הַזֶּה לְ, שֶׁהָיָה לָהּ. כַּח לְנִגּוֹן כְּשֶׁהָיוּ מְנִיחִין אוֹתָהּ עַל אֵיזָה מִיּוֹן חֲתִיה אוֹ
בְּהֵמָה אוֹ עוֹף כִּי לְ]
וְהִסְתַּכֵּל יוֹתֵר וְרָאָה
שְׂזֵאת הַשׁוֹשְׁנָה, שְׁחָסַר לְמַעְלָה מִן הַכֹּסֵא, הִיא מְנַחַת לְמָטָה בְּכֹסֵא
וְצָרִיכִין לְקַח אוֹתָהּ מִשָּׁם וְלִהְנִיחָהּ לְמַעְלָה

וְאִזִּי יִהְיֶה לְהַפְסֵא הַכַּח שֶׁל הַתְּבָה הַנִּ"ל
כִּי הַמֶּלֶךְ שֶׁהִיא, עָשָׂה כָּל דְּבַר בְּחֻמָּה
בְּאִפְּסוֹ שֶׁלֹּא יִבִּין שׁוּם אָדָם אֶת הָעֲנִין
עַד שְׂיִבּוֹא חָכֵם מִפְּלֵג, שְׂיִבִּין אֶת הַדְּבַר
וְיִוֹכַל לְכַוֵּן לְהַחֲלִיף וּלְסַדֵּר כָּל הַדְּבָרִים כְּרְאוּי
וְכֹן הַמְטָה

הַבִּיּוֹ, שְׂצָרִיכִין לְנִתְקָה קֶצֶת מִן הַמְּקוֹם שֶׁעוֹמְדֵת
וְכֹן הַשְּׁלָחוֹ, צָרִיכִין גַּם כֹּן לְנִתְקוֹ קֶצֶת, לְשִׁנּוֹת מְקוֹמָם קֶצֶת
וְכֹן הַמְּנוֹרָה, צָרִיכִין גַּם כֹּן לְנִתְקָה קֶצֶת מִמְּקוֹמָהּ
וְכֹן הָעוֹפוֹת וְהַחִיּוֹת, צָרִיכִין גַּם כֹּן לְשִׁנּוֹתָם כָּלָם מִמְּקוֹמָם
לְקַח זֶה הָעוֹף מִמְּקוֹם זֶה וּלְהַעֲמִידוֹ בְּמְקוֹם זֶה
וְכֹן כָּלָם

כִּי הַמֶּלֶךְ עָשָׂה הַכֹּל בְּעֶרְמָה וּבְחֻמָּה
בְּאִפְּסוֹ שֶׁלֹּא יִבִּין שׁוּם אָדָם
עַד שְׂיִבּוֹא הַחָכֵם, שְׂיִוֹכַל לְהַתְּבַנֵּן לְסַדֵּרָם כְּרְאוּי
וְכֹן הָאֲרִיָּה שֶׁעוֹמֵד שָׁם [אֲצֵל הַתְּפִשְׁטוֹת הַדְּרֹךְ], צָרִיכִין לְהַעֲמִידוֹ כְּאוֹן
וְכֹן כָּלָם

וְצוּה לְסַדֵּר הַכֹּל כְּרְאוּי
לְקַח הַשׁוֹשְׁנָה מִלְּמַטָּה וּלְתַחְבֶּה לְמַעְלָה
וְכֹן כָּל הַדְּבָרִים הַנִּ"ל לְסַדֵּר כָּלָם בְּסַדֵּר הַרְּאוּי כַּנִּ"ל
וְאִזִּי הַתְּחִילוֹ כָּלָם לְנַגֵּן נִגּוֹן הַנִּפְלֵא מְאֹד
וְעָשׂוּ כָּלָם הַפְּעֵלָה הַרְּאוּיָה לָהֶם
וְאִזִּי נִתְּנָה. לוֹ הַמְּלוּכָה

עֲנֵה וְאָמַר הַכֹּן מֶלֶךְ הָאֱמֶת, שֶׁנַּעֲשֶׂה עִתָּה מֶלֶךְ
אֶל כֹּן הַשְּׂפָחָה הָאֱמֶת הַנִּ"ל

עִתָּה אֲנִי מִבִּיּוֹ, שְׂאֲנִי כֹן הַמֶּלֶךְ בְּאֱמֶת, וְאַתָּה כֹּן הַשְּׂפָחָה בְּאֱמֶת!
[גַּם אֵלֶּה דְּבָרֵי רַבֵּנוּ נ"י אַחַר שֶׁסִּפֵּר זֹאת הַמַּעֲשֶׂה, עֲנֵה וְאָמַר דְּבָרִים אֵלֶּה]
בְּדוֹרוֹת הַרְּאוּשׁוֹנִים, כְּשֶׁהָיוּ מְדַבְּרִים וּמְשִׁיחִים קְבֵלָה, הָיוּ מְשִׁיחִים בְּלִשׁוֹן כְּזֶה
כִּי עַד רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי, לֹא הָיוּ מְדַבְּרִים קְבֵלָה בְּאַתְגְּלִיָּא
רַק רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי גָלָה קְבֵלָה בְּאַתְגְּלִיָּא
וּמִקֵּדָם, כְּשֶׁהָיוּ הַחֲבָרִים מְדַבְּרִים קְבֵלָה, הָיוּ מְדַבְּרִים בְּלִשׁוֹן כְּזֶה כְּשֶׁהִנִּיחוּ
הָאֲרוֹן עַל הַפְּרוֹת, הַתְּחִילוֹ לְשׁוֹרֵר, וְהָבִין

כִּי יֵשׁ חֲדָתוֹתֵי דְּסִיְהָרָא [חִידוּשׁ הַלְּבָנָה], כְּשֶׁהִלְבְּנָה מִקְבֵּלַת חֲדוּשִׁים מִן הַשְּׁמֶשׁ,
זֶה בְּחִינַת כְּשֶׁנוֹשְׂאִין הָאֲרוֹן אֶל בֵּית שְׁמֶשׁ, וְאִזִּי כָּל הַחִיּוֹת נוֹשְׂאֵי הַכֶּסֶף עוֹשִׂין
נִגּוֹן חֲדָשׁ בְּחִינַת: "מִזְמוֹר שִׁירוֹ לַה' שִׁיר חֲדָשׁ", שְׂזָהוּ הַשִּׁיר, שֶׁשָּׂרוּ פְּרוֹת הַבָּשׂוֹן
זֶה בְּחִינַת מַטָּה וְשְׁלָחוֹ וְכֶסֶף וּמְנוֹרָה, הֵם תִּיקוּנָהָ דְּשְׂכִינְתָּא וּבְחִינַת הַגֵּן, כִּי
אָדָם הַרְּאוּשׁוֹן נִתְּגַרֵּשׁ מִן הַגֵּן, וְשִׁבְתָּ אֲגִין עֲלוּהִי, כְּמוֹכָא וְשִׁבְתָּ הוּא בְּחִינַת מֶלֶךְ
שֶׁהַשְּׁלוֹם שְׁלוֹ, בְּחִינַת הָאָדָם הַנִּ"ל, שֶׁהוּא מֶלֶךְ, שֶׁהִיא שְׁלוֹם בְּיָמָיו, וְעַל כֹּן עֲמַד

עצמו. אצל שבת, והשאר לא באר
[ענה ואמר אחר שספר המעשה הזאת בזו הלשון]
המעשה הזאת היא הפלא גדול, והכל אחד הבהמות וכו' והכסא וכו' והגן הכל
אחד
פעם נקרא [הבחינה המרמזת בהספור] בשם זה, ופעם בשם זה, הכל לפי הענין
והבחינה והדברים עמקים, נפלאים ונוראים מאד מאד [גם אלה דברי רבנו, גרו
יאיר], ויש עוד, ואין צריכין לגלות לכם.
גם יש עוד מה שהמלך, שהיה בהמדינה הנ"ל, עשה דבר כנגד החמה, ודבר
כנגד הלבנה [הינו שאלו הדברים היו מרמזים על חמה ולבנה], והלבנה היתה
אוחזת גר בידה, וכשמגיע היום אזי אין הגר מאיר, כי שרגא בטיהרא [גר
בצהרים אינו מועיל] וכו', וזהו שאמרה הלילה אל היום: מפני מה, כשאתה בא,
אין לי שם [כמבאר לעיל], כי ביום אין מועיל הגר כלל
פרוש המעשה הוא כמו הכסא, שעשה המלך כנ"ל, שעקר החכמה שצריכין לידע
אין לסדר הדברים. כמו כן מי שבקי בספרים, ולבו שלם יוכל להבין הפרוש, אך
צריכין לסדר הדברים היטב, כי פעם נקרא כה, ופעם. נקרא כה, וכו' בשאר
הדברים, הינו בפרוש של המעשה לפעמים נקרא האדם של המעשה הנ"ל בשם
זה, ולפעמים בשם אחר, וכו' בשאר הדברים. אשרי מי שיזכה להבין דברים אלו
לאמתתו ברוך ה' לעולם, אמן ואמן
[כל זה דברי רבנו הקדוש עליו השלום זכר צדיק לברכה]